

Mark – och miljödomstolen vid Umeå tingsrätt

Klagande: Föreningen för Byggnadskultur i Umeå
894002-7934
c/o Iréne Gustafson
Fågelsångsvägen 7
903 52 Umeå

Motpart: Umeå kommun

Överklagat beslut: Länsstyrelsens i Västerbottens län beslut
2011-10-04 att avvisa föreningens besvär över
Umeå kommuns beslut att anta ny detaljplan för
kvarteret Heimdal

Länsstyrelsens ärendebeteckning: 403-6032-2011

YRKANDE

Föreningen för byggnadskultur i Umeå (nedan kallad Föreningen) yrkar att Mark- och miljödomstolen, med undanröjande av länsstyrelsens beslut, återförvisar målet till länsstyrelsen för prövning i sak av föreningens besvär.

SKÄL

Föreningen har i sin besvärsskrivelse 2011-09-20, som grund för besvärsrätt; åberopat 13 kap 12 § plan- och bygglagen jämfört med 16 kap 13 § miljöbalken. Föreningen anser m a o att föreningen uppfyller samtliga rekvisit som uppställs i 16 kap 13 § miljöbalken för att en ideell förening skall ha besvärsrätt.

Länsstyrelsen har avvisat föreningens besvär med motiveringen att det inte framgår av föreningens stadgar att föreningen har till huvudsakligt ändamål att tillvarata naturskydds- eller miljöskyddsintressen. Detta menar vi är felaktig och ofullständig bedömning som närmast ger intrycket att länsstyrelsen tillämpat den äldre lydelsen av 16 kap 13 § miljöbalken som gällde före den 1 september 2010.

Enligt den äldre lydelsen av 16:13 miljöbalken uppställdes ett krav att den ideella föreningen **enligt sina stadgar** skulle ha till ändamål att tillvarata naturskydds- eller miljöskyddsintressen; någon motsvarande föreskrift finns inte medtagen i den nya lydelsen av lagrummet. Av förarbetena (prop 2009/10:184 sid 66 f) framgår att det avgörande, såvitt gäller ideella föreningars besvärsmått, inte är vad finns inskrivet i stadgarna utan vilken **faktisk verksamhet som föreningen bedriver**; d v s om denna faktiska verksamhet har till huvudsakligt ändamål att tillvarata naturskydds- eller miljöskyddsintressen. I anledning av ett yttrande från Länsstyrelsen i Västra Götalands län, som ansett att hembygdsföreningar borde omfattas av talerätten i 16 kap 13 § miljöbalken, anförde föredragande statsrådet att det är svårt att generellt uttala huruvida sådana föreningar omfattas av talerätt utan man måste göra en prövning i det enskilda fallet.

Det är denna typ av prövning i det enskilda fallet som länsstyrelsen har försummat att göra såvitt gäller föreningens besvärsskrivelse angående detaljplanen. Trots att det torde vara väl känt för länsstyrelsen att föreningen arbetar nästan uteslutande med miljö- och kulturskyddsfrågor har man avvisat föreningens besvär enbart med hänvisning till formuleringen i föreningens stadgar; d v s länsstyrelsen har de facto tillämpat en äldre lydelse av 16 kap 13 § miljöbalken än den nu gällande.

För att belysa föreningens faktiska verksamhet vad gäller miljö- och kulturskydd de senaste åren har vi i särskild bilaga (se bilaga 1) förtecknat några av våra viktigaste yttranden och utspel de senaste åren. **Förteckningen visar på ett tydligt sätt att föreningens verksamhet huvudsakligen avser att tillvarata miljöskydds- och kulturskyddsintressen.** Vi bifogar även våra terminsprogram (bilaga 2), som också belyser detta.

På förekommen anledning vill föreningen avslutningsvis erinra om att det redan i förarbetena till den äldre lydelsen av 16 kap 13 § miljöbalken (se prop 1997/98:45 sid 849) poängterades att den omständigheten att föreningar skall ha till ändamål att arbeta för naturskydds- och miljöskyddsintressen, för att erhålla besvärsmått, inte skall tolkas så att annan verksamhet som föreningen bedriver vid sidan av miljövårdsarbetet diskvalificerar den som taleberättigad.

Irène Gustafson
Föreningen för Byggnadskultur i Umeå